

62010CJ0578

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2012. gada 26. aprīlis (*1)

“EKL 18. un 56. pants — Mehāniskie transportlīdzekļi — Tāda lietošana nodota privāta mehāniskā transportlīdzekļa izmantošana dalībvalstī, kas ir reģistrēts citā dalībvalstī — Šā transportlīdzekļa aplikšana ar nodokli pirmajā dalībvalstī, uzsākot tās lietošanu valsts ceļā satiksmē”

Apvienotās lietas no C-578/10 līdz C-580/10

par līgumiem sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko Hoge Raad der Nederlanden (Nīderlande) iesniedza ar lūgumiem, kas pieņemti 2010. gada 12. novembrī un kas Tiesā saņemti attiecīgi 2010. gada 6., 8. un 9. decembrī, tiesvedībā

Staatssecretaris van Financiën

pret

L. A. C. van Putten (C-578/10),

P. Mook (C-579/10),

G. Frank (C-580/10).

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [K. Lenaerts], tiesneši R. Silva de Lapuerta [R. Silva de Lapuerta] (referente), E. Juhāss [E. Juhász], T. fon Danvics [T. von Danwitz] un D. Švābi [D. Šváby],

ģenerālvokāle J. Kokote [J. Kokott],

sekretārs A. Kalots Eskobars [A. Calot Escobar],

ģemotvērīgā apsvērumus, ko sniedza:

—

Nīderlandes valdība vārdā – C. M. Wissels un J. Langer, pārstāvji,

—

Somijas valdība vārdā – J. Heliskoski, pārstāvis,

—

Eiropas Komisijas vārdā – D. Maidani un L. Lozano Palacios, kā arī R. Troosters, pārstāvji,

noklausījies ģenerālvokāles secinājumu 2011. gada 1. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1

Līgumi sniegt prejudiciālu nolikumu ir par EKL 18. un 56. panta interpretāciju.

2

Šie līgumi ir iesniegti saistībā ar trīs tiesvedībām starp Staatssecretaris van Financiën (valsts sekretārs finanšu lietās) un attiecīgi L. A. C. van Putten, P. Mook un G. Frank par paziņojumiem par nodokli, kas bija adresēti šīm personām saistībā ar nodokļa par vieglajiem automobiļiem un motocikliem (turpmāk tekstā – “transportlīdzekļa nodoklis”) nenomaksāšanu, kas laikposmā izmantojot šādus transportlīdzekļus, kurus to rīcībā bez atlīdzības bija nodevušas citās dalībvalstīs dzīvojošas fiziskās personas.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3

Padomes 1988. gada 24. jūnija Direktīvas 88/361/EEK par Līguma 67. panta [šis pants ir ticis atcelts ar Amsterdamas līgumu] īstenošanu (OV L 178, 5. lpp.) 1. panta 1. punkts ir noteikts:

“Neietekmējot turpmākos noteikumus, dalībvalstīs atceļ kapitāla aprites ierobežojumus personām, kas ir dalībvalstu rezidenti. Lai sekmētu šīs direktīvas piemērošanu, kapitāla aprites klasifikācija saskaņā ar I pielikuma ietvertu nomenklatūru.”

4

Kā viens no Direktīvas 88/361 I pielikuma uzskaitījumiem kapitāla aprites veidiem šī pielikuma XI sadaļā ir norādīta personīgā kapitāla aprīte, kura tostarp ietver aizdevumus, dāvanas un mantojumus.

Valsts tiesības

5

1992. gada Likuma par vieglo automobiļu un motociklu nodokli (Wet op de belasting van personenauto's en motorrijwielen 1992, Stb. 1992, Nr. 709; turpmāk tekstā – “1992. gada likums”) 1. panta 1. punkts ir noteikts, ka par šiem privātiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem tiek iekasēts transportlīdzekļu nodoklis.

6

Saskaņā ar 1992. gada likuma 1. panta 2. un 5. punktu transportlīdzekļa nodoklis ir maksājams, reģistrējot transportlīdzekli Nīderlandes transportlīdzekļu reģistrācijā. Tomēr, ja Nīderlandē nereģistrēts vieglais automobilis vai motocikls ir nodots fiziskai vai juridiskai personai, kas pastāvīgi dzīvo vai ir reģistrēta šajās dalībvalstīs, rīcībā, šis nodoklis ir maksājams, uzskatot šo mehānisko transportlīdzekļa izmantošanu Nīderlandes autoceļu tīklā šī likuma izpratnē.

7

1992. gada likuma 5. panta 2. punktā ir paredzēts, ka nereģistrētu vieglo automobiļu vai motociklu gadījumā transportlīdzekļa nodoklis ir jāmaksā tai personai, kuras rīcībā mehāniskais transportlīdzeklis faktiski atrodas.

8

Atbilstoši 1992. gada likuma 9. panta 1. punktam vieglajam automobilim piemērojamā nodokļa likme ir 45,2 % no šā transportlīdzekļa neto kataloga cenas, ievērojot šajā tiesību normā norādītos samazinājumus un palielinājumus. Šā cena atbilst ražotāja vai importētāja Nīderlandes pārdesvērtībai pārdošanai gala patērētājiem ieteiktajai cenai, atskaitot pievienotās vērtības nodokli.

9

Attiecībā uz jauniem transportlīdzekļiem to neto kataloga cena tiek noteikta transportlīdzekļa numura zīmju izsniegšanas Nīderlandē dienā. Attiecībā uz lietotiem transportlīdzekļiem to neto kataloga cena tiek noteikta transportlīdzekļa pirmreizējās izmantošanas Nīderlandē vai ārpus tās uzskaites brīdī.

10

Tādu vieglo automobiļu vai motociklu izmantošanas Nīderlandes autoceļu tīklā uzskaites gadījumā, kas nav reģistrēti Nīderlandē un ir faktiski nodoti fiziskās vai juridiskās personas, kura pastāvīgi dzīvo vai ir reģistrēta šajā dalībvalstī, rīcībā, attiecīgajai valsts tiesiskajai regulājumā saistībā ar transportlīdzekļa nodokļa nomaksu ir paredzēta lietotiem transportlīdzekļiem atbilstošs neto kataloga cenas piemērošana.

11

Piemērojot šo nodokli lietotiem transportlīdzekļiem, tiek ņemtas vērā iepriekšējās lietošanas laiks un nodokļa apmērs tiek samazināts par noteiktu procentuālo vērtību. Līdz 2007. gada 1. februārim šis nodoklis tika maksāts vienoti un galīgi, neparedzot atmaksas iespēju, pat tad, ja pēc zināma laika attiecīgais transportlīdzeklis Nīderlandes ceļu tīklā vairs netika izmantots.

Pamatlietas un prejudiciālie jautājumi

12

L. A. C. van Putten un P. Mook ir Nīderlandes pilsoņi. G. Frank ir Vācijas pilsonis. Pamatlietas aplūkoto faktisko apstākļu rašanās brīdī visas šīs personas dzīvoja Nīderlandē.

13

Pārbaudes laikā Belastingdienst (ieņēmumu dienests) ierēdņi konstatēja, ka atbildētāji pamatlietas, nenomaksājot transportlīdzekļa nodokli, Nīderlandes autoceļu tīklā ir vadījuši vieglos automobiļus, kas ir reģistrēti citās dalībvalstīs. Līdz ar to šīs personas tika brīdinātas, ka nākamajā pārbaudē tām var tikt izsniegts paziņojums par šā nodokļa samaksu.

14

Jaunas pārbaudes laikā tika konstatēts, ka saistībā ar atbildētājiem pamatlietas joprojām pastāv tāda pati situācija.

15

Līdz ar to attiecīgajām personām tika izsniegts paziņojums par nodokli attiecīgi EUR 5955 apmērā van Putten k-dzei, EUR 1859 apmērā – Mook k-gam un EUR 6709 apmērā – Frank k-dzei. Attiecīgo personu iesniegto sūdzību Belastingdienst noraidīja. Šī iestāde būtībā uzskatīja, ka atbildētāji pamatlietās ir veikuši to transportlīdzekļu izmantošanu 1992. gada likuma 1. panta 5. punkta izpratnē un tādēļ, ūsākot šo transportlīdzekļu izmantošanu, tiem bija jānomaksā transportlīdzekļa nodoklis atbilstoši piemērojamajai likmei un šā likuma 9. pantā paredzētajai pilnajai nodokļa aprēķinā bāzei. Turklāt, tā kā attiecīgie paziņojumi par nodokli bija pieņemti pirms 2007. gada 1. februāra, nodoklis no atbildētājiem pamatlietās tika iekasāts, neņemot vērā konkrēto transportlīdzekļu izmantošanas ilgumu.

16

Tā kā visu atbildētāju pamatlietās celtnā prasības tika atzātas par nepamatotām, tie iesniedza apelācijas sūdzību Gerechtshof te 's-Hertogenbosch (Hertogenboschas apelācijas tiesā). Šā tiesā apmierinā atbildētāju pamatlietās izvirzātos prasījumus un līdz ar to atcāla Belastingdienst lūmumus, kā arī paziņojumus par nodokli. Attiecīgā tiesā uzskatīja, ka šie paziņojumi ir atzāstami par EKL 18. pantā paredzāto tiesību brāvi pārvietoties un uzturāties dalābvalsts teritorijā nepamatotu ierobežojumu.

17

Staatssecretaris van Financiēn par Gerechtshof te 's-Hertogenbosch visās attiecīgajās lietās pieņemtājiem nolūmumiem iesniedza kasācijas sūdzību iesniedzājtiesā. Staatssecretaris van Financiēn būtībā uzskata, ka attiecīgā pamatlietās aplākota situāciju gadājumā pastāvošie apstākāi ir saistāti tikai ar vienu dalābvalsti, proti, Nāderlandi, un tādēļ uz šām situācijām nav attiecināms EKL 18. pants.

18

Iesniedzājtiesā norāda, ka Tiesāi jā ir bijusi iespāja izvārtāto transportlīdzekļa nodokļa saderāgumu ar Savienābas tiesābām, tomāras ir bijis saistābā ar tādām situācijām, uz kurām attiecas darba āmāju pārvietošanās brāvāba, uzāmājdarbābas veikšanas brāvāba vai arī pakalpojumu sniegšanas brāvāba.

19

Savukārt pamatlietu gadājumā runā ir par tādām Nāderlandā dzāvošām fiziskājam personām, kuras šajā dalābvalstā privātnā vajadzābām ir izmantojušas citā dalābvalstā reāistrātu transportlīdzekli, kuru to lietošānā bez atlādzābas ir nodevušas šajā pādjā minātajā valstā dzāvošās fiziskās personas, kuras ar attiecīgājam personām vieno āimenes vai draugu attiecbas.

20

Šādos apstākāos Hoge Raad der Nederlanden [Nāderlandes Augstākā tiesā] nolāma apturāto tiesvedābu šājs trās lietās un uzdot Tiesāi šādos prejudiciālus jautājumus:

Lietā C-578/10:

“Vai, ūņemot vērā [EKL 18. pantu], Kopāenu tiesābas ir piemārojamas tādāi situācijai, kurā dalābvalsts iekasā nodokli par transportlīdzekļa pirmreizājs ekspluatāšanas tās ceāu tākā?

uzsākšanu gadījumā, ja šis transportlīdzeklis ir reģistrēts citā dalībvalstī, to ir aizdevis šīs citas dalībvalsts rezidents un pirmās minētās dalībvalsts rezidents to ir izmantojis braukšanai šīs pirmās dalībvalsts teritorijā?”

Lietā C-579/10:

“Vai, ņemot vērā [EKL 18. pantu], Kopienu tiesības ir piemērojamas tādai situācijai, kurā dalībvalsts iekas nodokli par transportlīdzekļa pirmreizējās ekspluatācijas tās ceļotājam uzsākšanu gadījumā, ja šis transportlīdzeklis ir reģistrēts citā dalībvalstī, to ir aizdevis šīs citas dalībvalsts rezidents un pirmās minētās dalībvalsts rezidents to ir izmantojis privātiem braucieniem starp šīm divām dalībvalstīm?”

Lietā C-580/10:

“Vai, ņemot vērā [EKL 18. pantu], Kopienu tiesības ir piemērojamas tādai situācijai, kurā dalībvalsts iekas nodokli par transportlīdzekļa pirmreizējās ekspluatācijas tās ceļotājam uzsākšanu gadījumā, ja šis transportlīdzeklis ir reģistrēts citā dalībvalstī, to ir aizdevis šīs citas dalībvalsts rezidents un pirmās minētās dalībvalsts rezidents, kuram ir citas dalībvalsts pilsonība, to ir izmantojis privātiem braucieniem pirmās dalībvalsts teritorijā?”

21

Ar Tiesas priekšsēdētāja 2011. gada 1. februāra rīkojumu lietās no C-578/10 līdz C-580/10 tika apvienotas rakstveida un mutvārdu procesam, kā arī sprieduma taisīšanai.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

22

Ar saviem jautājumiem, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai, ņemot vērā EKL 18. pantu, Savienības tiesības ir piemērojamas tādai situācijai, kurā dalībvalsts iekas nodokli par transportlīdzekļa pirmreizējās ekspluatācijas tās ceļotājam uzsākšanu gadījumā, ko ir veicis kāds no tās rezidentiem, kurš ir pārvietojies vai nu vienīgi valsts teritorijā, vai arī attiecīgās valsts teritorijā un vēl vienas citas dalībvalsts teritorijā, ja šo transportlīdzekli, kas ir reģistrēts citā dalībvalstī, ir aizdevis šīs citas dalībvalsts rezidents.

23

Šajā ziņā ir jānorāda, ka pat tad, ja formāli iesniedzējtiesa savos jautājumos ir lūgusi tikai EKL 18. panta interpretāciju, šāds apstāklis neliedz Tiesai sniegt valsts tiesai Savienības tiesību interpretāciju, kas tai var būt noderīga, izspriežot izskatāmo lietu, neatkarīgi no tā, vai šī tiesa savos jautājumos uz to ir atsaukusies (šajā ziņā skat. 2007. gada 8. novembra spriedumu lietā C-251/06 ING. AUER, Krājums, I-9689. lpp., 38. punkts un tajā minētā judikatūra).

24

Atbilde uz uzdotajiem jautājumiem ir sniedzama, ņemot vērā visus Līguma un atvasināto tiesību noteikumus, kuriem var būt nozīme saistībā ar izvirzīto problēmtiku (skat. 1985. gada 11. jūlija spriedumu lietā 137/84 Mutsch, Recueil, 2681. lpp., 10. punkts).

25

Turklīt ir jēmin, ka iesniedzējtiesa ir norādījusi, ka pamatlietās izvērtējam? nodokļa kopējā summa no atbildētājiem pamatlietās tika pieprasīta, ne?emot vēr? transportlīdzekļu faktiskās izmantošanas N?derlandes autoceļu t?kl? ilgumu un nepast?vot atbildētāju iespējai l?gt atbr?vojumu no š? nodokļa vai t? atmaksu.

26

Līdz ar to uzdotie jautājumi ir jāsaprot t?, ka ar tiem ir paredzēts noskaidrot, vai Savienības tiesības ir interpretējamās tādējādi, ka tās nepieļauj t?du dalībvalsts tiesisko regulējumu, saskaņ? ar kuru šīs dalībvalsts rezidenti, kuri ir aiz?mušies cit? dalībvalst? re?istr?tu transportlīdzekļi no šīs citas dalībvalsts rezidenta, uzs?kot š? transportlīdzekļa izmantošanu valsts autoceļu t?kl?, piln? apmēr? ir j?samaks? nodoklis, kas parasti ir maksājams, re?istr?jot transportlīdzekļi pirmaj? dalībvalst?, neatkarīgi no š? transportlīdzekļa izmantošanas attiecīgās valsts autoceļu t?kl? ilguma un nepast?vot tiesb?m sa?emt atbr?vojumu no š? nodokļa vai t? atmaksu.

Par kapitāla br?vu apriti

27

Attiecībā uz Savienības tiesību noteikumiem, kuri var būt piemērojami pamatlietās pastāv?šajiem apstāk?iem, ir j?norāda, ka šajās lietās nodokļa uzlikšanas pamat? ir bijis nevis tas fakts, ka atbildētāji pamatlietās ir izmantojuši savas tiesības uz br?vu p?rvietošanas, bet gan tas, ka tie k? attiecīgās dalībvalsts rezidenti N?derlandes autoceļu t?kl? ir izmantojuši cit? dalībvalst? re?istr?tu automaš?nu, kas tiem ir bijusi aizdota.

28

Saistībā ar aizdevumu, kas ir ?stenots dažādās dalībvalstīs dz?vojošu pilsoņu starp?, vispirms ir j?izvērt? EKL 56. panta piemērojamība. Šaj? ziņ? no pastāvīgās judikat?ras izriet, ka, t? k? j?dziens “kapitāla aprite” š? panta 1. punkta izpratn? L?gum? nav definēts, par v?rt?gu norādi ir atz?stama Direkt?vas 88/361 I pielikuma pievienot? nomenklat?ra, kaut arī š? direkt?va ir tikusi pie?emta, pamatojoties uz EEK l?guma 69. pantu un 70. panta 1. punktu (EEK l?guma 67.–73. pants ir tikuši aizst?ti ar EK l?guma 73.b–73.g pantu, kuri jaunaj? redakcij? ir EKL 56.–60. pants), ?emot vēr?, ka atbilstoši š? pielikuma ievada trešajai da?ai taj? ietvertais saraksts nav izsme?ošs kapitāla aprites j?dziena apraksts (skat. it ?paši 2009. gada 27. janv?ra spriedumu liet? C-318/07 Persche, Kr?jums, I-359. lpp., 24. punkts un taj? min?t? judikat?ra; 2009. gada 17. septembra spriedumu liet? C-182/08 Glaxo Wellcome, Kr?jums, I-8591. lpp., 39. punkts; 2009. gada 15. oktobra spriedumu liet? C-35/08 Busley un Cibrian Fernandez, Kr?jums, I-9807. lpp., 17. punkts, k? arī 2011. gada 10. febru?ra spriedumu liet? C-25/10 Missionswerk Werner Heukelbach, Kr?jums, I-497. lpp., 15. punkts).

29

Tādējādi Tiesa jau ir nospriedusi, ka mantojumi un pieš?rumi, kas ietilpst Direkt?vas 88/361 I pielikuma XI sadaņ? ar nosaukumu “Personīg? kapitāla aprite”, ir uzskatāmi par kapitāla apriti EKL 56. panta izpratn?, iz?emot gadījumus, kad to b?tiskās sast?vda?as ir saistītas tikai ar vienas dalībvalsts teritoriju (skat. 2011. gada 31. marta spriedumu liet? C-450/09 Schröder, Kr?jums, I-2497. lpp., 26. punkts un taj? min?t? judikat?ra). Tas pats ir arī saistībā ar “Aizdevumiem”, uz kuriem ir attiecināma t? pati iepriekš min?t?s direkt?vas sadaļa.

30

Tādās situācijās kā pamatlietas ir acīmredzams, ka transportlīdzekļa pašnieka un transportlīdzekļa lietotāja starpā pastāv šo tiesisko attiecību būtiskās sastāvdaļas nav saistītas tikai ar vienas dalībvalsts teritoriju, lai arī pamatlietas izvērtējamais valsts tiesību noteikums ir attiecināms vienīgi uz Nīderlandes rezidentiem. Būtībā transportlīdzekļa nodoklis ir jāmaksā tiem šīs dalībvalsts rezidentiem, kuri izmanto transportlīdzekli valsts autoceļā, pat ja tie tikai neilgu laiku bezatlīdzības aizdevuma starpā šiem rezidentiem un citu dalībvalstu rezidentiem ietvaros izmanto transportlīdzekļus, kuri tieši ir reģistrēti citās dalībvalstīs.

31

Turklāt ir jāizvērtē, vai katrā no pamatlietām pastāv šīs tiesiskās attiecības – proti, pārrobežu mēroga transportlīdzekļa bezatlīdzības nodošana lietošanā – var tikt kvalificētas kā kapitāla aprīte EKL 56. pantā izpratnē un tostarp arī kā aizdevums, uz kuru attiecas Direktīvas 88/361 I pielikuma XI sadaļa.

32

Šajā ziņā vispirms ir jākonstatē, ka "Aizdevumi" iekļaujas šīs sadaļas piemērošanas jomā un nav nepieciešams precizēt to atlīdzības vai bezatlīdzības raksturu, nedz arī to konkrēto priekšmetu.

33

Tāpat arī attiecībā uz pieņēmumiem Tiesai jau ir bijusi iespēja konstatēt, ka, lai noteiktu, vai uz to, ka dalībvalsts ir ieturējusi nodokļus par noteiktiem darījumiem, attiecas noteikumi par kapitāla brīvību aprīti, nav jānodala veiktie darījumi skaidrā naudā un darījumi, kuru pamatā ir materiālas lietas (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Persche, 26. punkts).

34

Visbeidzot no mantojumu un novēlējumu iekļaušanas Direktīvas 88/361 I pielikuma XI sadaļā izriet, ka darbības bezatlīdzības raksturs pats par sevi vien neliedz atzīt to par kapitāla aprīti EKL 56. pantā izpratnē.

35

Turklāt transportlīdzekļa bezatlīdzības nodošana lietošanā ir uzskatāma par priekšrocību, kurai ir zināma ekonomiskā vērtība, kas atbilst tādā pašā veidā šīs transportlīdzekļa izmantošanas izmaksām uz tādā pašu laikposmu.

36

Līdz ar to, kā savu secinājumu 31. punktā norādījusi ģenerālvokāle, pārrobežu mēroga transportlīdzekļa bezatlīdzības nodošana lietošanā ir uzskatāma par kapitāla aprīti EKL 56. pantā izpratnē.

Par kapitāla brīvības ierobežojuma esamību un par to iespējamo pamatojumu

37

Vispirms ir jāatgādina, ka, atskaitot izņēmuma gadījumus, kas uz pamatlietām neattiecas, transportlīdzekļu apliekšana ar nodokļiem Eiropas Savienības līmenī nav saskaņota. Tādējādi dalībvalstis var brīvi īstenot savu nodokļu uzlikšanas kompetenci šajā jomā ar nosacījumu, ka

tiek ievērotas Savienības tiesības (skat. 2002. gada 21. marta spriedumu lietā C-451/99 Cura Anlagen, Recueil, I-3193. lpp., 40. punkts; 2005. gada 15. septembra spriedumu lietā C-464/02 Komisija/Dānija, Krājums, I-7929. lpp., 74. punkts; 2005. gada 15. decembra spriedumu apvienotajās lietās C-151/04 un C-152/04 Nadin un Nadin-Lux, Krājums, I-11203. lpp., 40. punkts, un 2006. gada 23. februāra spriedumu lietā C-232/03 Komisija/Somija, 46. punkts, kā arī 2006. gada 27. jūnija rīkojumu lietā C-242/05 van de Coevering, Krājums, I-5843. lpp., 23. punkts; 2008. gada 22. maija rīkojumu lietā C-42/08 İlhan, 17. punkts, un 2008. gada 24. oktobra rīkojumu lietā C-364/08 Vandermeir, Krājums, I-8087. lpp., 22. punkts).

38

Atbilstoši 1992. gada likumam Nīderlandē nereģistrētu vieglo automobiļu vai motociklu, kas ir nodoti šajās dalībvalstīs pastāvīgi dzīvojošas personas rīcībā, gadījumā transportlīdzekļa nodoklis ir maksājams, ūsākot šo transportlīdzekļu izmantošanu Nīderlandes autoceļu tīklā. Šis nodokļa maksājuma ir persona, kura ir faktiski attiecīgā transportlīdzekļa lietotāja.

39

Tā kā lietošanas tiesību nodošanas būtiskā sastāvdaļa ir iespēja lietot aizdoto objektu, ir jākonstatē, ka pamatlietas izvērtējamais valsts tiesiskais regulējums, nosakot Nīderlandes rezidentiem pienākumu nomaksāt nodokli, ūsākot citās dalībvalstīs reģistrēta transportlīdzekļa izmantošanu Nīderlandes autoceļu tīklā, tai skaitā arī tad, ja to bez atlīdzības ir aizdevis citas dalībvalsts rezidents, nozīmē pārrobežu mēroga mehānisko transportlīdzekļu bezatlīdzības nodošanas lietošanu apliecināšanu ar nodokli.

40

Savukārt transportlīdzekļa bezatlīdzības nodošana lietošanai netiek aplikta ar šo nodokli, ja runa ir par Nīderlandē reģistrētu mehānisko transportlīdzekli. Šāda atširgā attieksme, kas katrreiz ir citādā kā atkarībā no valsts, kurā ir reģistrēts lietošanai nodotais transportlīdzeklis, tādējādi var padarīt mazāk pievilcīgu šo pārrobežu kapitāla apriti, atturot Nīderlandes rezidentus pieņemt kādas citas dalībvalsts rezidenta piedāvāto šajās citās dalībvalstīs reģistrēta transportlīdzekļa aizdevumu. Būtībā kapitāla aprites ierobežojumi attiecīgās tiesību normas izpratnē ir tādā dalībvalsts paredzēti pasākumi, kuri tās rezidentus var atturēt ūemt aizņēmumus vai veikt ieguldījumus citās dalībvalstīs (skat. 2000. gada 26. septembra spriedumu lietā C-478/98 Komisija/Belģija, Recueil, I-7587. lpp., 18. punkts un tajā minētā judikatūra).

41

Tādējādi ar šādiem valsts tiesību aktiem tiek radīts kapitāla brīvas aprites ierobežojums EKL 56. panta 1. punkta izpratnē.

42

Tomēr ir jāizvērtē, vai šāda atširgā attieksme patiešām pastāv, un apstiprināt gadījumā – vai tā tomēr var būt saderīga ar kapitāla brīvu apriti reglamentējošajiem Līguma noteikumiem.

43

Saskaņā ar Tiesas judikatūru nediskriminācijas princips, kas ir nostiprināts EKL 12. pantā vai EKL 39., 43. vai 56. pantā, prasa, lai līdzīgās situācijās netiktu aplūkotas atširģi un lai atširģis situācijās netiktu aplūkotas vienādi (šajās ziņās skat. 2011. gada 20. janvāra spriedumu lietā C-155/09 Komisija/Grieģija, Krājums, I-65. lpp., 68. punkts un tajā minētā judikatūra).

44

Līdz ar to vispirms ir jāizvērtē, vai tādās apstākļos kā pamatlietās tādā Nīderlandes rezidenta situācijā, kurš Nīderlandes autoceļu tīklā izmanto šajā dalībvalstī reģistrētu transportlīdzekli, kas bez atlīdzības ir nodots tās lietošanai, ir objektīvi salīdzināma ar tādā Nīderlandes rezidenta situāciju, kurš tādās pašos apstākļos izmanto kādā citā dalībvalstī reģistrētu transportlīdzekli. Pieņemot, ka attiecīgā situācija ir salīdzināma, turpinājumā ir jāizvērtē, vai attiecīgā attieksme ir vienlīdzīga, vai arī atšķirīgā attieksmes gadījumā – vai šā atšķirīgā attieksme ir pamatojama ar kādu no primārajiem vispārīgo interešu apsvērumiem, un visbeidzot – vai attiecīgais pasākums atbilst samērīguma principam.

45

Šajā ziņā kaut arī ir tiesa, ka Nīderlandē reģistrēto transportlīdzekļu pašnieki jau ir nomaksājuši transportlīdzekļa nodokli, reģistrējot attiecīgo transportlīdzekli Nīderlandes transportlīdzekļu reģistrācijā, tomēr šos transportlīdzekļus principā ir paredzēts pastāvīgi lietot galvenokārt attiecīgās dalībvalsts teritorijā vai arī tie faktiski jau šādi tiek izmantoti.

46

Tiesa ir jau konstatējusi, ka dalībvalsts var piemērot reģistrācijas nodokli citā dalībvalstī reģistrētam transportlīdzeklī, ja ir paredzēts, ka šis transportlīdzeklis galvenokārt tiks pastāvīgi lietots pirmās dalībvalsts teritorijā vai tas faktiski jau šādi tiek izmantots (skat. iepriekš minētos spriedumus liet. Cura Anlagen, 42. punkts; liet. Komisija/Dānija, 75.–78. punkts; liet. Nadin un Nadin-Lux, 41. punkts, un liet. Komisija/Somija, 47. punkts, kā arī iepriekš minētos rīkojumus liet. van de Coevering, 24. punkts, un Vandermeir, 32. punkts).

47

Savukārt, ja šie nosacījumi nav izpildīti, citā dalībvalstī reģistrēta transportlīdzekļa saistībā ar citu dalībvalsti ir mazāka un attiecīgajam ierobežojumam tādējādi ir nepieciešams cits pamatojums (skat. iepriekš minētos spriedumus liet. Komisija/Dānija, 79. punkts, un liet. Komisija/Somija, 48. punkts, kā arī iepriekš minētos rīkojumus liet. van de Coevering, 26. punkts, un liet. Vandermeir, 33. punkts).

48

No lēmumiem par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, ka atbildētājiem pamatlietās bija jāmaksā pilna transportlīdzekļa nodokļa summa, jo tā tika aprēķināta, neņemot vērā attiecīgo transportlīdzekļu izmantošanas ilgumu un nepastāvot šo transportlīdzekļu lietotāju tiesbūmā. Iegūtā atbilde nav šā nodokļa vai tā atmaksu. Tomēr no Tiesai iesniegtajiem lietu materiāliem neizriet, ka šos pašus transportlīdzekļus ir paredzēts pastāvīgi lietot galvenokārt Nīderlandes teritorijā vai arī tie faktiski jau šādi tiek izmantoti.

49

Līdz ar to iesniedzējtiesas pienākums ir noteikt aizņēmumu, par ko ir pamatlietas, ilgumu un patieso lietošanu nodoto transportlīdzekļa izmantošanas raksturu (šajā ziņā skat. iepriekš minēto rīkojumu liet. van de Coevering, 25. punkts).

50

Tādējādi, ja pamatlietās aplūkotos transportlīdzekļus, kuri nav reģistrēti Nīderlandē, ir paredzēts

past?v?gi lietot galvenok?rt N?derlandes teritorij? vai ar? tie faktiski jau š?di tiek izmantoti, pret personu, kura ir N?derlandes rezidente un bez atl?dz?bas izmanto š?du transportl?dzekli, un personu, kura t?dos pašos apst?k?os izmanto šaj? dal?bvalst? re?istr?tu transportl?dzekli, faktiski nepast?v atš?ir?ga attieksme, jo šim p?d?jam min?tajam transportl?dzeklim, kuru ar? ir paredz?ts past?v?gi lietot galvenok?rt N?derlandes teritorij?, t? pirm?s re?istr?cijas N?derland? br?d? jau ir bijis piem?rots transportl?dzek?a nodoklis.

51

Š?dos apst?k?os transportl?dzek?a nodok?a samaksas pien?kums, kas past?v, uzs?kot N?derland? nere?istr?tu transportl?dzek?u izmantošanu N?derlandes autoce?u t?kl?, b?tu pamatots t?pat k? nodoklis, kas ir maks?jams transportl?dzek?a re?istr?cijas N?derland? gad?jum?, uz kuru ir nor?d?ts š? sprieduma 46. punkt?, ar nosac?jumu, ka š? nodok?a apr??in? ir ?emta v?r? – k? tas š?ietami ar? izriet no 1992. gada likuma – transportl?dzek?a amortiz?cija š?s pirm?s izmantošanas uzs?kšanas br?d?.

52

Savuk?rt, k? izriet no š? sprieduma 47. punkta, ja pamatliet?s apl?kotos transportl?dzek?us nav paredz?ts past?v?gi lietot galvenok?rt N?derlandes teritorij? vai ar? tie faktiski jau š?di netiek izmantoti, starp ab?m š? sprieduma 50. punkt? min?taj?m personu kategorij?m past?v?tu faktiska atš?ir?ga attieksme un attiec?g? aplikšana ar nodokli neb?tu pamatota. Š?dos apst?k?os ar attiec?go transportl?dzek?u saist?bu ar N?derlandes teritoriju neb?tu pietiekami, lai pamatotu t?da nodok?a piem?rošanu, kurš parasti ir maks?jams saist?b? ar transportl?dzek?a re?istr?ciju N?derland?.

53

Pat pie?emot, ka š?da atš?ir?ga attieksme attiec?g? gad?jum? var?tu tikt pamatota ar k?du no prim?rajiem visp?r?jo interešu apsv?rumiem, v?l ir nepieciešams, lai nodoklis atbilstu sam?r?guma principam (šaj? zi?? skat. iepriekš min?to r?kojumu liet? van de Coevering, 27. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

54

Cikt?l, pirmk?rt, no l?mumiem par prejudici?la jaut?juma uzdošanu neizriet, ka pamatliet?s b?tu ticis konstat?ts, ka attiec?gos transportl?dzek?us ir paredz?ts past?v?gi lietot galvenok?rt N?derlandes teritorij? vai ar? tie faktiski jau š?di tiek izmantoti, un, otrk?rt, nedz iesniedz?jtiesa, nedz N?derlandes vald?ba nav nor?d?jušas uz k?diem citiem prim?rajiem visp?r?jo interešu apsv?rumiem, kas ?autu pamatot attiec?go ierobežojumu, ir j?konstat?, ka EKL 56. pants ir interpret?jams t?d?j?di, ka tas nepie?auj t?du dal?bvalsts tiesisko regul?jumu, saska?? ar kuru š?s dal?bvalsts rezidenti, kuri ir aiz??mušies cit? dal?bvalst? re?istr?tu transportl?dzekli no š?s citas dal?bvalsts rezidenta, uzs?kot š? transportl?dzek?a izmantošanu valsts autoce?u t?kl?, piln? apm?r? ir j?samaks? nodoklis, kas parasti ir maks?jams, re?istr?jot transportl?dzekli pirmaj? dal?bvalst?, ne?emot v?r? š? transportl?dzek?a izmantošanas attiec?g?s valsts autoce?u t?kl? ilgumu un nepast?vot attiec?g?s personas ties?b?m sa?emt atbr?vojumu no š? nodok?a vai t? atmaksu, ja šo transportl?dzekli nav nedz paredz?ts past?v?gi lietot galvenok?rt š?s pirm?s dal?bvalsts teritorij?, nedz ar? tas faktiski jau š?di tiek izmantots.

55

T? k? uz pamatliet?m ir attiecin?ms EKL 56. pants, nav nepieciešams izskat?t jaut?jumu par EKL 18. panta interpret?ciju.

56

?emot v?r? iepriekš min?to, uz uzdotajiem jaut?jumiem ir j?atbild, ka EKL 56. pants ir interpret?jams t?d?j?di, ka tas nepie?auj t?du dal?bvalsts tiesisko regul?jumu, saska?? ar kuru š?s dal?bvalsts rezidentiem, kuri ir aiz??mušies cit? dal?bvalst? re?istr?tu transportl?dzekli no š?s citas dal?bvalsts rezidenta, uzs?kot š? transportl?dzek?a izmantošanu valsts autoce?u t?kl?, piln? apm?r? ir j?samaks? nodoklis, kas parasti ir maks?jams, re?istr?jot transportl?dzekli pirmaj? dal?bvalst?, ne?emot v?r? š? transportl?dzek?a izmantošanas attiec?g?s valsts autoce?u t?kl? ilgumu un nepast?vot attiec?g?s personas ties?b?m sa?emt atbr?vojumu no š? nodok?a vai t? atmaksu, ja šo transportl?dzekli nav nedz paredz?ts past?v?gi lietot galvenok?rt š?s pirm?s dal?bvalsts teritorij?, nedz ar? tas faktiski jau š?di tiek izmantots.

Par ties?šan?s izdevumiem

57

Attiec?b? uz lietas dal?bniekiem š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to lietas dal?bnieku izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (treš? pal?ta) nospriež:

EKL 56. pants ir interpret?jams t?d?j?di, ka tas nepie?auj t?du dal?bvalsts tiesisko regul?jumu, saska?? ar kuru š?s dal?bvalsts rezidentiem, kuri ir aiz??mušies cit? dal?bvalst? re?istr?tu transportl?dzekli no š?s citas dal?bvalsts rezidenta, uzs?kot š? transportl?dzek?a izmantošanu valsts autoce?u t?kl?, piln? apm?r? ir j?samaks? nodoklis, kas parasti ir maks?jams, re?istr?jot transportl?dzekli pirmaj? dal?bvalst?, ne?emot v?r? š? transportl?dzek?a izmantošanas attiec?g?s valsts autoce?u t?kl? ilgumu un nepast?vot attiec?g?s personas ties?b?m sa?emt atbr?vojumu no š? nodok?a vai t? atmaksu, ja šo transportl?dzekli nav nedz paredz?ts past?v?gi lietot galvenok?rt š?s pirm?s dal?bvalsts teritorij?, nedz ar? tas faktiski jau š?di tiek izmantots.

[Paraksti]

(*1) Tiesved?bas valoda – holandiešu.